

הלכות שבת • פרק שני

Complete Word-for-Word Interlinear • Navy & Gold Edition

CHAPTER PREVIEW

This chapter focuses on the fundamental halachic principle that saving a human life overrides the restrictions of Shabbos. It establishes that when a person's life is in danger, the laws of Shabbos are suspended, just as other mitzvos are, allowing for any necessary action to be taken for their benefit. The guidelines dictate how to proceed based on medical evaluation and how to handle situations of doubt.

Additionally, the chapter addresses the scope of permitted actions, ranging from lighting or extinguishing lamps to cooking, baking, and slaughtering animals. It also outlines the proper manner in which these violations of Shabbos must be executed, emphasizing who should perform these acts to maintain the proper respect and reverence for the sanctity of Shabbos.

All introductions, summaries, and contextual notes are the editor's commentary and are not part of the original text.

ה"א

סכנת נפשות דוחה את השבת

Halacha 1 • Danger to Human Life Overrides the Laws of Shabbos

דחיה היא שבת אצל סכנת נפשות כשאר כל המצוות. לפיכך

Therefore the mitzvos all like the rest of lives danger to in the presence of Shabbos is Suspended

חולה שיש בו סכנה עושין לו כל צרכיו בשבת על פי רופא

a physician according to on Shabbos his needs all for him we perform danger in him who has a sick person

אמן של אותו מקום. ספק שהוא צריך לחלל עליו את השבת

the Shabbos — for him to desecrate needs that he If there is a doubt place that of expert

ספק שאינו צריך. וכן אם אמר רופא לחלל עליו את השבת

the Shabbos — for him to desecrate a physician said if and so too need that he does not or a doubt

ורופא אחר אומר אינו צריך מחללין עליו את השבת שספק

for a doubt of the Shabbos — for him we desecrate need he does not says another and a physician

נפשות דוחה את השבת:

the Shabbos — overrides lives

This halacha establishes that the prohibitions of Shabbos are suspended in the face of danger to human life, even in cases of doubt or conflicting medical opinions.

ה"ב

הלול שבת עבור חולה שיש בו סכנה

Halacha 2 • Violating Shabbos for a Dangerously Ill Person

אמרוהו ביום השבת שהוא צריך לכה וכך לשמונה ימים אין

we do not days for eight and such such needs that he the Shabbos on the day of They assessed him

אומרים נמתין עד הערב כדי שלא לחלל עליו שתי שבתות אלא
rather Shabbosos two on his behalf to violate not in order the evening until we shall wait say
מתחילין מהיום שהוא שבת ומחללין עליו אפלו מאה שבתות כל
all Shabbosos one hundred even on his behalf and we violate Shabbos which is from today we begin
זמן שהוא צריך ויש בו סכנה או ספק סכנה מחללין. ומדליקין
and we light we violate danger a doubt of or danger in him and there is needs that he the time
לו את הנר ומכבין מלפניו את הנר ושוחטין לו ואופין
and we bake for him and we slaughter the lamp — from before him and we extinguish the lamp — for him
ומבשלין ומחמין לו חמין בין להשקותו בין לרחיצת גופו. כללו
the general rule his body for washing of whether to give him drink whether hot water for him and we heat and we cook
של דבר שבת לגבי חולה שיש בו סכנה הרי הוא כחל לכל
for all is like a weekday it behold danger in him who has a sick person regarding Shabbos the matter of
הדברים שהוא צריך להן:
them needs that he the things

This halacha establishes that when a person is dangerously ill, Shabbos is treated like a weekday for all their medical needs, and treatment is begun immediately without delay.

הלי ג

חלול שבת לחולה שיש בו סכנה על ידי גדולי ישראל

Halacha 3 · Desecrating Shabbos for a Dangerously Ill Person by the Leaders of Israel

כשעושים דברים האלו אין עושין אותן לא על ידי נכרים ולא על
by and not non-Jews means of by not them do they do not these matters When they do
ידי קטנים ולא על ידי עבדים ולא על ידי נשים כדי שלא תהא
will be that not in order women means of by and not servants means of by and not minors means of
שבת קלה בעיניהם. אלא על ידי גדולי ישראל וחקמייהם. ואסור
and it is forbidden and their Sages Israel the leaders of means of by but in their eyes light Shabbos
להתמהמה בחלול שבת לחולה שיש בו סכנה שנאמר ויקרא יח ה
5 18 Vayikra as it is said danger in him who has for a sick person Shabbos in desecration of to hesitate
"אשר יעשה אותם האדם וחי בהם" ולא שימות בהם. הא
behold by them that he should die and not by them and live the man them shall perform which
למדת שאין משפטי התורה נקמה בעולם אלא רחמים וחסד
and kindness mercy but rather in the world vengeance the Torah the laws of that are not you have learned
ושלום בעולם. ואלו האפיקורוסים שאומרים שזה חלול שבת
Shabbos is desecration of that this who say the heretics and as for in the world and peace
ואסור עליהן הכתוב אומר יחזקאל כ כה "גם אני נתתי להם חקים
statutes to them gave I also 25 20 Yechezkel says the verse upon them and is forbidden

לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם:

by them they shall live not and laws good not

This halacha teaches that saving a life on Shabbos must be done by adult Jewish leaders and Sages rather than non-Jews or minors, to emphasize that the Torah's laws are designed for life and mercy.

הליד

חלול שבת עבור חולה בעיניו שיש בו סכנה

Halacha 4 · Violating Shabbos for a Dangerously Ill Person with an Eye Ailment

החושש בעיניו והוא שיהיה בשתייהם או באחת מהם ציר או

or secretion of them in one or in both of them that there is and that is in his eyes One who suffers

שקיו דמעות שותתות מהן מרב הכאב או שהיה דם

blood that there was or the pain from the abundance of from them flowing tears that there were

שותת מהן או שהיה בהן קדחת וכיוצא בנללים אלו הרי זה

this behold these to illnesses and similar fever in them that there was or from them flowing

בכלל חולים שיש בהן סכנה ומחללין עליו את השבת ועושין

and we do the Shabbos — for him and we desecrate danger in them who have the sick is in the category of

לו כל צרכי רפואה:

healing the needs of all for him

An eye ailment is considered a life-threatening illness for which one must violate Shabbos to treat.

הליה

מכה בחלל הגוף ופקוח נפש בשבת

Halacha 5 · Wounds in the Body Cavity and Desecrating Shabbos for Danger

וכן אם יש מכה בחלל גופו מן השפה ולפנים בין בפיו בין

whether in his mouth whether and inward the lip from his body in the cavity of a wound there is if And so

במעיו בין בכבדו וטחולו או בשאר מקומות כל שיש בחללו הרי זה

this behold in his cavity that is any places in other or and his spleen in his liver whether in his intestines

חולה שיש בו סכנה ואינו צריך אמד שחליו כבד הוא לפיכך

therefore is severe for his illness assessment need and he does not danger in him who has is a sick person

מחללין עליו את השבת מיד בלא אמידה. ומכה שהיא בגב

on the back of that is And a wound assessment without immediately Shabbos — for him we desecrate

היד וגב הרגל הרי היא כמכה של חלל ואינה צריכה אמד

assessment need and it does not the cavity of is like a wound it behold the foot and the back of the hand

ומחללין עליה את השבת. והחם שמסמר את הבשר כמכה של

of like a wound the flesh — that makes shudder And the fever Shabbos — for it and we desecrate

חלל דמי ומחללין עליו את השבת וכן כל חלי שהרופאים אומרים

say that the doctors illness any And so Shabbos — for him and we desecrate is considered the cavity

שזה יש בו סכנה אף על פי שהוא בעור הבשר מבחוץ מחללין

we desecrate from the outside the flesh on the skin of it is though · even danger in it has that this

עָלֵיו אֶת הַשַּׁבָּת עַל פִּיהֶם:

their word according to Shabbos — for him

This halacha defines internal wounds, high fevers, and other conditions that are automatically deemed life-threatening, allowing immediate desecration of Shabbos.

ה'ו

חֲלוּל שַׁבָּת לְהַצִּיל נֶפֶשׁ מִסַּכְּנַת בְּלִיעַת עֲלוּקָה וּנְשִׁיכַת חִיָּה רָעָה

Halacha 6· Desecrating Shabbos to Save a Life from Swallowing a Leech or Animal Bites

הַבּוֹלֵעַ נִימָה שֶׁל מִים מִחֻמֵּין לוֹ חֻמֵּין בְּשַׁבָּת וְעוֹשִׂין לוֹ כָּל

all for him and we perform on Shabbos hot water for him we heat water of a leech One who swallows

צָרָכֵי רְפוּאָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא סַכְּנַת נַפְשׁוֹת. וְכֵן מִי שֶׁנִּשְׁכּוּ כָּלֵב שׁוֹטֵה אוֹ

or rabid a dog whom bit him one And so lives danger of that it is because healing needs of

אֶחָד מִזֻּחָלִי הָעֶפֶר שֶׁמְמִיתִין אֲפֹלוּ הֵיוּ סָפֵק מְמִיתִין סָפֵק אִין

they do not a doubt they kill a doubt there was even if that kill the dust of the crawlers of one

מְמִיתִין עוֹשִׂין לוֹ כָּל צָרָכֵי רְפוּאָה לְהַצִּילוֹ:

to save him healing needs of all for him we perform kill

This halacha teaches that one must desecrate Shabbos to perform any medical treatment necessary to save a person in life-threatening danger, such as from swallowing a leech or being bitten by a dangerous animal.

ה'ז

הַצִּילַת חוֹלָה שֶׁיֵּשׁ בוֹ סַכְּנָה עַל יְדֵי רַבִּים

Halacha 7· Saving a Dangerously Ill Person by Multiple People Simultaneously

חוֹלָה שֶׁאֲמָדוּהוּ רּוֹפְאִים לְהָבִיא לוֹ גְּרוּגָרֹת אַחַת וְרָצוּ עֲשָׂרָה בְּנֵי

people ten and ran one a dried fig to him to bring physicians whom they assessed A sick person

אָדָם וְהָבִיאוּ לוֹ עֲשָׂר גְּרוּגָרוֹת בְּכַת אַחַת כָּלֵן פְּטוּרִין מִכָּלֹם.

from anything are exempt all of them once at dried figs ten to him and they brought

וְאִפְלוּ הָבִיאוּ בְּזָה אַחֵר זֶה וְאִפְלוּ הִבְרִיא בְּרֵאשׁוֹנָה שְׁתֵּי כָּלֵם

all of them for behold with the first if he recovered and even this one after this one if they brought and even

בְּרִשׁוֹת הִבְיָאוּ:

brought with permission

This halacha teaches that when multiple people rush to save a life on Shabbos, all are exempt from liability even if only one of their actions was ultimately needed.

ה'ח

מַעוֹט חֲלוּל שַׁבָּת בְּפִקּוּחַ נֶפֶשׁ

Halacha 8· Minimizing Shabbos Desecration When Saving a Life

חוֹלָה שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְשְׁתֵּי גְּרוּגָרוֹת וְלֹא מָצְאוּ אֶת שְׁתֵּי גְּרוּגָרוֹת בְּשְׁנֵי

on two dried figs two except they found and not dried figs of two in need who was A sick person

עֵקֶצִין וְשָׁלַשׁ גְּרוּגָרוֹת בְּעֵקֶץ אֶחָד כּוֹרֵתִין הָעֵקֶץ שֶׁיֵּשׁ בוֹ שְׁלֹשׁ אֵף עַל

even three in it that has the stem they cut one on a stem dried figs and three stems

פִּי שְׁאִין צְרִיכִין אֶלָּא לְשִׁתִּים כִּדִּי שְׁלָא יִרְבּוּ בִּבְצִירָה אֶלָּא יִכְרְתוּ
they should cut but in harvesting they increase that not in order two except they need that not though
עֲקִץ אֶחָד וְלֹא יִכְרְתוּ שְׁנַיִם. וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בְּזָה:
to this similar all and so two they should cut and not one stem

When performing a melacha to save a life, one must minimize the number of forbidden acts performed, such as cutting one stem instead of two.

ה'ט

בְּשׂוֹל וּשְׁחִיטָה לַחֲלָה בְּשַׁבָּת וְהַנּוֹתֵר לְבָרִיא

Halacha 9 • Cooking and Slaughtering for a Sick Person on Shabbos and the Remainder for a Healthy Person

הַמְבַשֵּׁל לַחֲלָה בְּשַׁבָּת וְאָכַל הַחֲלָה וְהוֹתִיר אָסוּר לְבָרִיא
for a healthy person it is forbidden and left over the sick person and ate on Shabbos for a sick person One who cooks
לְאָכַל מִן הַמֶּתֵר גְּזָרָה שְׁמָא יִרְבֶּה בְּשִׁבְלֵו. אֲכַל הַשּׁוֹחֵט
one who slaughters but for his sake he will increase lest as a decree the remainder from to eat
לַחֲלָה בְּשַׁבָּת מִתֵּר לְבָרִיא לְאָכַל מִמֶּנּוּ בֶּשָׂר חַי שְׁאִין
since there is not raw meat from it to eat for the healthy person it is permitted on Shabbos for a sick person
בְּדָבָר תּוֹסַפֶּת כִּדִּי שְׁנִגְזֹר שְׁמָא יִרְבֶּה בְּשִׁבְלֵו. וְכֵן כָּל פְּיוּצָא
that is similar all and so for his sake he will increase lest that we should decree so an addition in the matter
בְּזָה:
to this

This halacha discusses whether a healthy person may eat the leftovers of food prepared on Shabbos for a sick person, distinguishing between cooked food and raw slaughtered meat.

ה'י

טְפוּל בַּחֲלָה שְׁאִין בּוֹ סִפְנָה עַל יְדֵי נָכְרִי וְיִשְׂרָאֵל

Halacha 10 • Caring for a Sick Person Who Is Not Dangerously Ill on Shabbos

חֲלָה שְׁאִין בּוֹ סִפְנָה עוֹשִׂין לוֹ כָּל צִרְכּוֹ עַל יְדֵי נָכְרִי. פִּיעֵד.
How so a non-Jew way of by his needs all for him we do danger in him who there is not A sick person
אוֹמְרִין לְנָכְרִי לַעֲשׂוֹת לוֹ וְהוּא עוֹשֶׂה. לְבַשֵּׁל לוֹ וּלְאָפוֹת וּלְהַבִּיא
and to bring and to bake for him to cook does and he for him to do the non-Jew We tell
רְפוּאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת וְכִיּוּצָא בְּאֵלּוּ. וְכֵן כּוֹחַל עֵינָיו מִן הַנָּכְרִי
the non-Jew from his eyes one may paint And so of these and the like to a domain from a domain medicine
בְּשַׁבָּת אַף עַל פִּי שְׁאִין שָׁם סִפְנָה. וְאִם הָיוּ צְרִיכִים לְדָבָרִים שְׁאִין
that there is not things needed they And if danger there there is not though · even on Shabbos
בְּהֵן מְלָאכָה עוֹשִׂין אוֹתָן אֶפְלוּ יִשְׂרָאֵל. לְפִיכָּךְ מַעֲלִין אָזְנִים בְּשַׁבָּת
on Shabbos ears we lift Therefore a Jew even them we do melacha in them
וּמַעֲלִין אֲנָקְלִי וּמַחְזִירִין אֶת הַשֶּׁבֶר וְכָל פְּיוּצָא בְּזָה מִתֵּר:
is permitted of this the like and all the fracture — and we restore cartilage and we lift

This halacha outlines the permissibility of using a non-Jew for melacha, and a Jew for non-melacha activities, to assist a sick person whose life is not in danger.

חלול שבת עבור הולדת והשנוי בעשייתו

Halacha 11 · Violating Shabbos for a Woman in Childbirth and Making Alterations

היולדת כשכורעת לילד הרי היא בסכנת נפשות ומחללין עליה

for her and we violate lives is in danger of she behold to give birth when she squats The woman in childbirth

את השבת. קוראין לה חכמה ממקום למקום וחותכים את הטבור

the umbilical cord — and we cut to place from place a midwife for her we call the Shabbos —

וקושרין אותו. ואם היתה צריכה לגר בשעה שהיא צועקת בחבליה

in her labor pains cries out that she at the time of a light in need she was and if it and we tie

מדליקין לה את הנר. ואפלו היתה סומא מפני שדעתה מתישבת עליה

upon her is settled her mind because blind if she was and even the candle — for her we light

בנר ואף על פי שאינה רואה. ואם היתה צריכה לשמן וכיוצא בו

of it and the like of oil in need she was and if see she does not though and even with the candle

מביאין לה. וכל שאפשר לשנות משנין בשעת הבאה כגון

for example bringing at the time of we change to change that is possible and anything for her we bring

שתביא לה חברתה כלי תלוי בשערה. ואם אי אפשר מביאה

she brings possible not and if in her hair hanging a vessel her friend to her that she brings

בדרךבה:

in her usual manner

This halacha outlines the permissibility of violating Shabbos to assist a woman in childbirth, including calling a midwife, lighting a candle, and bringing necessary supplies with an alteration if possible.

אין מילדין את העובדת כוכבים בשבת

Halacha 12 · Assisting an Idolater and a Ger Toshav in Childbirth on Shabbos

אין מילדין את העובדת כוכבים ומזלות בשבת ואפלו בשכר

for payment and even on Shabbos and constellations stars the worshipper of — deliver We do not

ואין חוששין לאיבה ואף על פי שאין שם חלול. אבל מילדין

we do deliver but desecration there there is not though and even about ill-will worry and we do not

את בת גר תושב מפני שאנו מצוין להחיותו. ואין

but we do not to sustain him are commanded we because alien a resident the daughter of —

מחללין עליה את השבת:

the Shabbos — for her desecrate

This halacha outlines the prohibition of assisting an idolater in childbirth on Shabbos, even without desecrating Shabbos, while permitting assistance to a ger toshav without violating Shabbos.

חיה משיתחיל הדם להיות שותת עד שתלד ואחר שתלד
 she gives birth and after she gives birth until flowing to be the blood from when begins A woman in childbirth
 עד שלשה ימים מחללין עליה את השבת ועושין לה כל צרכיה. בין
 whether her needs all for her and we do Shabbos — on her behalf we violate days three until
 שאמרה צריכה אני בין שאמרה איני צריכה. ומשלשה עד שבעה אם
 if seven until And from three need I do not she says whether I need she says
 אמרה איני צריכה אין מחללין עליה את השבת. ואם שתקה
 she remains silent and if Shabbos — on her behalf violate we do not need I do not she says
 ואין צריך לומר אם אמרה צריכה אני שמחללין עליה את השבת.
 Shabbos — on her behalf that we violate I need she says if to say need and there is no
 ומשבעה ועד שלשים יום הרי היא כחולה שאין בו סכנה
 danger have in him who does not is like an ill person she behold days thirty and until And from seven
 ואפלו אמרה צריכה אני אין עושין לה מלאכה אלא על ידי
 the hands of by except melacha for her do we do not I need she says and even if
 נכרים:
 non-Jews

This halacha details the three distinct time periods after childbirth and how the laws of Shabbos are relaxed for the mother's health during each stage.

הלי יד

עשית מדורה לחיה ורחיצת הולד בשבת

Halacha 14 · Making a Fire for a Woman After Childbirth and Washing a Newborn on Shabbos

עושין מדורה לחיה ואפלו בימות החמה מפני שהצנה קשה
 is difficult that the cold because the heat in the days of and even for a woman after a fire We make
 childbirth
 לחיה הרבה במקומות הקרים. אבל אין עושין מדורה לחולה
 for a sick person a fire make we do not but the cold in the places greatly for a woman after
 childbirth
 להתחמם בה. הקיז דם ונצטנן עושין לו מדורה אפלו בתקופת
 in the season of even a fire for him we make and became chilled blood If one let with it to warm himself
 תמוז. ומרחיצין את הולד בשבת ביום שנולד אחר שחיתכין את
 — that we cut after that he was born on the day on Shabbos the newborn — And we wash Tammuz
 טבורו אפלו בחמין שהוחמו בשבת. ומולחין אותו ומלפפין אותו
 him and we swaddle him and we salt on Shabbos that was heated with hot water even his umbilical cord
 מפני שסכנה היא לו אם לא יעשו לו כל אלו. וכן מרחיצים אותו
 him we wash and likewise these all for him they do not if to him it is that danger because

לפני המילה ולאחר המילה וביום השלישי למילה בחמין

with hot water to the circumcision the third and on the day the circumcision and after the circumcision before

שהוחמו בשבת מפני הסכנה:

the danger because of on Shabbos that was heated

This halacha details the permissions to warm a woman after childbirth and to wash and care for a newborn baby on Shabbos due to danger to life.

הלי טו

הצלת וולד מבטן אמו שמתה בשבת

Halacha 15 · Saving a Fetus from the Womb of a Deceased Mother on Shabbos

האשה שישבה על המשבר ומתה מביאין סכין בשבת אפלו דרך רשות

domain of by way of even on Shabbos a knife we bring and died the birthstool upon who sat The woman

הרבים וקורעין את כרסה ומוציאין את הולד שמה ימצא חי

alive he will be found lest the fetus — and we extract her womb — and we tear open the public

שספק נפשות דוחה את השבת ואפלו לזה שאין חזקתו חי:

alive established status is not whose for this one and even the Shabbos — supersedes lives for a doubt of

This halacha establishes that we desecrate Shabbos to perform a post-mortem Caesarean section even when there is only a slight doubt that the fetus might still be alive.

הלי טז

פקוח נפש בשבת והצלת תינוק מן הים

Halacha 16 · Saving a Life on Shabbos and Rescuing a Child from the Sea

מפקחין פקוח נפש בשבת ואין צריך לטל רשות מבית דין.

law from a house of permission to take need and there is no on Shabbos a life a saving of One saves

והמקדים להציל הנפש הרי זה משבח. כיצד. ראה תינוק שנפל

who fell a child If one saw How so is praiseworthy this one behold the life to save and the one who is quick

לים פורש מצודה ומעלהו ואף על פי שהוא צד הדגים עמו.

with him the fish traps that he though . and even and brings him up a net he spreads into the sea

שמע שטבע תינוק בים ופרש מצודה להעלותו והעלה דגים

fish and he brought up to bring him up a net and he spread in the sea a child that drowned If one heard

בלבד פטור מכלום. נתפון להעלות דגים והעלה דגים ותינוק

and a child fish and he brought up fish to bring up If he intended from anything he is exempt alone

פטור אפלו לא שמע שטבע הואיל והעלה תינוק עם הדגים

the fish with a child and he brought up since that he drowned he heard not even if he is exempt

פטור:

he is exempt

This halacha teaches that saving a life supersedes Shabbos immediately without needing Rabbinic permission, and even if one's actions also result in a forbidden melacha like trapping fish, one is exempt from liability.

הלי יז

נפל תינוק לבור עוקר חליה ומעלהו ואף על פי שהוא מתקן
prepares that he though · and even and brings him up a clod of earth one dislodges into a pit a child fell

בה מדרגה בשעת עקירתו. ננעל דלת בפני תינוק שובר הדלת
the door one breaks a child before a door was locked his dislodging at the time of a step with it

ומוציאו ואף על פי שהוא מפצל אותה כמין עצים שראויין
that are fit pieces of wood like it splits that he though · and even and takes him out

למלאכה שמא יפעת התינוק וימות. נפלה דלקה ויש שם אדם
a person there and there is a fire fell and die the child will be frightened lest for work

שחוששין שמא ישרף מכבין אותה להצילו מן האש ואף על פי
though · and even the fire from to save him it we extinguish he will be burned lest whom we fear

שהוא כובש דרך ומתקנה בשעת כבוי. וכל הקודם להציל הרי
behold to save who is first and anyone extinguishing at the time of and prepares it a path clears that he

זה משבח ואינו צריף לטל רשות מבית דין בכל דבר שיש
that has matter in any judgment from the house of permission to take need and he does not is praiseworthy this one

בו סכנה:

danger in it

This halacha details how one must act immediately to save a child or adult in danger on Shabbos, even if the rescue process results in secondary beneficial acts.

הליכה

פקוח נפש במפלת בשבת

Halacha 18 · Clearing Debris to Save a Life on Shabbos

מי שנפלה עליו מפלת ספק הוא שם ספק אינו שם מפקחין עליו.
for him we clear debris there he is not doubt is there he doubt an avalanche on him upon whom fell One

מצאוהו חי אף על פי שנתרוצץ ואי אפשר שיברא מפקחין
we clear debris that he will recover impossible and it is he was crushed though · even alive If they found him

עליו ומוציאין אותו לחיי אותה שעה:
hour that for the life of him and we take out for him

This halacha teaches that we desecrate Shabbos to save a life even in cases of multiple doubts or when the person can only survive for a short duration.

הליכה

פקוח נפש במפלת בשבת

Halacha 19 · Saving a Life from a Debris Collapse on Shabbos

בדקו עד חטמו ולא מצאו בו נשמה מניחין אותו שם שכבר מת.
he died for already there him they leave breath in him did they find and not his nose until They checked

בדקו ומצאו עליונים מתים לא יאמרו כבר מתו תחתונים אלא
rather the lower ones died already should they say not dead the upper ones and found They checked

מִפְקָחִין עַל הַכֹּל שְׁאֵפֶשֶׁר בְּמַפְלֵת שְׂיָמוּת הָעָלְיוֹן וַיְהִיָּה הַתַּחְתּוֹן חַי:
alive the lower one and will be the upper one that will die in a collapse for it is possible everyone upon they clear debris

This halacha defines the signs of death under debris and rules that we must continue searching for survivors even if those on top are found dead.

ה'ל"ב

פְּקוּחַ נֶפֶשׁ בְּחֵצֵר שֵׁשׁ בָּהּ גּוֹיִם וַיְהוּדִים

Halacha 20 · Saving a Life in a Courtyard with Jews and Non-Jews

הִיְתָה חֵצֵר שֵׁשׁ בָּהּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת וַיִּשְׂרְאֵלִים אָפְלוּ
even and Jews and constellations stars worshipers of in it that has a courtyard If there was
יִשְׂרָאֵל אֶחָד וְאֶלֶף עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת וְנִפְלָה עֲלֵיהֶם מַפְלֵת
a collapse upon them and fell and constellations stars worshipers of and a thousand one Jew
מִפְקָחִין עַל הַכֹּל מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל. פֶּרֶשׁ אֶחָד מֵהֶם לְחֵצֵר אַחֶרֶת
another to a courtyard of them one If separated the Jew because of everything — we clear
וְנִפְלָה עָלָיו אוֹתָהּ חֵצֵר מִפְקָחִים עָלָיו שְׂמָא זֶה שֶׁפֶּרֶשׁ הָיָה יִשְׂרָאֵל
a Jew was who separated this one perhaps upon him we clear courtyard that upon him and fell
וְהַנִּשְׁאָרִים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת:
and constellations stars worshipers of and those remaining

This halacha teaches that we violate Shabbos to clear debris for a possible Jewish survivor, even if the majority of the residents are non-Jews.

ה'ל"כא

פְּקוּחַ נֶפֶשׁ בְּמַפְלֵת וְדִין הָרֵב

Halacha 21 · Saving a Life from an Avalanche and the Status of the Majority on Shabbos

נִעְקְרוּ כָּלָן מִחֵצֵר זֶה לֵיָּלֵךְ לְחֵצֵר אַחֶרֶת וּבִעֵת עֲקִירָתָם
their departure and at the time of another to a courtyard to go this from a courtyard all of them They departed
פֶּרֶשׁ אֶחָד מֵהֶם וְנִכְנַס לְחֵצֵר אַחֶרֶת וְנִפְלָה עָלָיו מַפְלֵת וְאִין יָדוּעַ
known and not an avalanche upon him and fell another to a courtyard and entered of them one separated
מִי הוּא אִין מִפְקָחִין עָלָיו. שְׁפִיּוֹן שֶׁנִּעְקְרוּ כָּלָם אִין כָּאן יִשְׂרָאֵל
a Jew here there is not all of them that they departed for since upon him remove debris we do not he who
וְכָל הַפּוֹרֵשׁ מֵהֶן כְּשֶׁהֵן מְהַלְכִין הָרִי הוּא בְּחִזְקַת שֶׁפֶּרֶשׁ מִן
from that he separated is in the status he behold are walking when they from them who separates and anyone
הָרֵב. לְפִיכָּהּ אִם הָיָה הָרֵב יִשְׂרָאֵל אַף עַל פִּי שֶׁנִּעְקְרוּ כָּלָם
all of them they departed though · even Jewish the majority was if therefore the majority
וּפֶרֶשׁ אֶחָד מֵהֶם לְחֵצֵר אַחֶרֶת וְנִפְלָה עָלָיו מַפְלֵת מִפְקָחִין:
we remove debris an avalanche upon him and fell another to a courtyard of them one and separated

This halacha discusses whether we may clear debris on Shabbos to save someone trapped under a collapsed building when a mixed group of Jews and non-Jews has departed from the courtyard.

ה'ל"כב

המהלך במדבר ולא ידע מתי הוא יום שבת מונה מיום שטעה
that he erred from the day counts Shabbos is the day of it when did know and not in the desert One who travels

ששה ומקדש שביעי ומברך בו ברכות היום ומבדיל במוצאי
at the departure of and recites Havdalah the day the blessings of on it and blesses the seventh and sanctifies six

שבת. ובכל יום ויום ואפלו ביום זה שהוא מקדש ומבדיל בו
on it and recites Havdalah sanctifies that he this on day and even and day day and on every Shabbos

מתר לו לעשות כדי פרנסתו בלבד כדי שלא ימות. ואסור
and it is forbidden he will die that not so only his livelihood enough for to do for him it is permitted

לו לעשות יותר על פרנסתו שכל יום ויום ספק שבת הוא. ואם
and if it Shabbos is a doubt of and day day for every his livelihood than more to do for him

ידע שהוא שמיני ליציאתו או חמשה עשר ליציאתו וכיוצא בזה
to this and similar from his departure the fifteenth or from his departure is the eighth that it he knew

המנין הרי זה מתר לעשות מלאכה באותו היום שהרי הדבר ודאי
is certain the matter for behold day on that melacha to do is permitted this one behold count

שלא יצא בשירא בשבת. ושאר הימים חוץ מיום זה עושה כדי
enough for he does this from day except the days and the rest of on Shabbos with a caravan did he go out that not

פרנסה בלבד:

only livelihood

This halacha details how a lost traveler who loses track of the days of the week must count six days and observe the seventh as Shabbos, while restricting his daily labor to only what is necessary for survival.

הליכא

מלחמה והצלת נפשות בשבת

Halacha 23 · Waging War and Saving Lives on Shabbos

עובדי כוכבים ומזלות שצרו על עירות ישראל אם באו על
for they came if Israel cities of who besieged and zodiac signs stars Worshippers of

עסקי ממון אין מחללין עליהן את השבת ואין עושין עמהן
with them wage and we do not the Shabbos — because of them violate we do not money matters of

מלחמה. ובעיר הסמוכה לספר אפלו לא באו אלא על עסקי תבן
hay matters of for except they came not even if to the border that is close but in a city war

וקש יוצאין עליהן בכלי זין ומחללין עליהן את השבת. ובכל
and in every the Shabbos — because of them and we violate war with weapons of against them we go out and straw

מקום אם באו על עסקי נפשות או שערכו מלחמה או שצרו
that they besieged or war that they waged or lives matters of for they came if place

סתם יוצאין עליהן בכלי זין ומחללין עליהן את השבת.
the Shabbos — because of them and we violate war with weapons of against them we go out without specifying

וּמִצְוָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל שְׂיִכּוּלִין לְבוֹא וּלְצַאת וּלְעֹזֵר לְאַחֵיהֶם

their brothers and to assist and to go out to come who are able Israel all of upon and it is a mitzvah

שְׁבַמְצוֹר וּלְהַצִּילָם מִיַּד הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת בְּשַׁבָּת.

on Shabbos and zodiac signs stars the worshippers of from the hand of and to save them who are in the siege

וְאִסּוּר לָהֶן לְהִתְמַהֵמֶה לְמוּצְאֵי שַׁבָּת. וְכִשְׂיָצִילוּ אֶת אַחֵיהֶן

their brothers — and when they have Shabbos until the departure of to delay for them and it is forbidden saved

מִתֵּר לָהֶן לְחֹזֵר בְּכָלִי זֵין שְׁלָהֶן לְמִקּוֹמָם בְּשַׁבָּת כְּדֵי שֶׁלֹּא

that not in order on Shabbos to their place theirs war with weapons of to return for them it is permitted

לְהַכְשִׁילָן לָעֵתִיד לְבוֹא:

to come in the future to cause them to stumble

This halacha outlines the laws of violating Shabbos to defend Jewish cities against non-Jewish attackers, distinguishing between financial raids and life-threatening sieges, especially near the border.

הליכה

הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת וְזַעֲקָה בְּשַׁבָּת

Halacha 24 · Saving Lives from Danger and Crying Out on Shabbos

וְכֵן סְפִינָה הַמְטָרֶפֶת בַּיָּם אוֹ עִיר שֶׁהִקִּיפָהּ כְּרָקוֹם אוֹ נָהָר מְצוּה

it is a mitzvah a river or a siege that surrounded it a city or in the sea that is tossing a ship And so too

לְצַאת בְּשַׁבָּת לְהַצִּילָן בְּכָל דְּבָר שְׂיִכּוּל לְהַצִּילָן. וְאִפְלוּ יָחִיד

an individual and even to save them that is possible thing with every to save them on Shabbos to go out

הַנִּרְדָּף מִפְּנֵי הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת אוֹ מִפְּנֵי נֶחֱשׁ אוֹ דָּב

a bear or a snake because of or and constellations stars the worshippers of because of who is pursued

שֶׁהוּא רוֹדֵף אַחֲרָיו לְהַרְגּוֹ מְצוּה לְהַצִּילוֹ. וְאִפְלוּ בְּעֲשִׂית כַּמָּה

several with the performing of and even to save him it is a mitzvah to kill him after him pursuing that is

מִלְּאֲכוֹת בְּשַׁבָּת וְאִפְלוּ לְתַקֵּן כְּלֵי זֵין לְהַצִּילוֹ מִתֵּר. וְזוֹעֲקִים עֲלֵיהֶן

for them and we cry out is permitted to save him armour weapons of to prepare and even on Shabbos melachos

וּמִתְחַנְנִים בְּשַׁבָּת וּמִתְרִיעִין עֲלֵיהֶן לְעֹזֵר אוֹתָם. וְאִין מִתְחַנְנִים

supplicate but we do not them to help for them and we sound the on Shabbos and we supplicate alarm

וְלֹא זוֹעֲקִין עַל הַדָּבָר בְּשַׁבָּת:

on Shabbos the plague over cry out and not

This halacha teaches that one must desecrate Shabbos to save any individual or community in immediate life-threatening danger, including preparing weapons or crying out in prayer.

הליכה

דִּינֵי מְצוֹר עַל עֲרֵי הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת קֹדֶם הַשַּׁבָּת

צָרִין עַל עִירוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם לַשַּׁבָּת.
 the Shabbos before days three and constellations stars the worshippers of cities of · We besiege
 וְעוֹשִׂין עִמָּהֶן מִלְחָמָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְאִפְּלוּ בַּשַּׁבָּת עַד שֶׁכּוֹבְשִׁין אוֹתָהּ
 it that we conquer until on Shabbos and even and day day on every war with them and we make
 וְאַף עַל פִּי שֶׁהִיא מִלְחָמַת הָרְשׁוֹת. מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ דְּבָרִים
 Devarim they learned the tradition from the mouth of choice a war of that it is though · and even
 כּ כ "עַד רִדְתָּהּ" וְאִפְּלוּ בַּשַּׁבָּת. וְאִין צָרִיךְ לֹאמַר בְּמִלְחָמַת מִצְוָה.
 mitzvah regarding a war of to say need and there is no on Shabbos and even its descent until 20 20
 וְלֹא כָּבַשׁ יְהוֹשֻׁעַ יְרִיחוֹ אֶלָּא בַּשַּׁבָּת:
 on Shabbos except Yericho Yehoshua conquer and did not

This halacha teaches that while a siege on a voluntary war must begin at least three days before Shabbos, once started, the war continues even on Shabbos itself until the city is conquered.

CHAPTER SUMMARY

The halachos establish that the laws of Shabbos are suspended in the face of danger to human life, even when there is only a doubt of danger or a disagreement among physicians. When a multi-day treatment is required, it must begin immediately on Shabbos without delay, even if it means violating multiple Sabbaths. All of the patient's needs—such as cooking, baking, heating water, or adjusting lamps—are treated as weekday matters. Crucially, these necessary acts of desecration should be performed by adult Jewish men and Torah scholars rather than by non-Jews, children, servants, or women, ensuring that the public does not come to view the sanctity of Shabbos flippantly.

לְמַעַשׂה WHAT TO TAKE HOME

The holy Torah is not a set of rigid, cold rules, but a living blueprint of Hashem's infinite mercy, kindness, and peace. When we are faced with a situation of danger to life on Shabbos, the halachah demands that we do not hesitate, nor do we look for workarounds through children or gentiles. Instead, the greatest among us must act immediately, because the very same Hashem who commanded us to keep Shabbos commanded us to live by His mitzvos, not to die by them.

This teaches us a profound lesson about our daily avodah. If Hashem values a single moment of physical life so much that He commands us to set aside the entire holy Shabbos for it, how much more must we value our own spiritual life and the lives of those around us? We must never allow ourselves to become cold or mechanical in our yiras shamayim. Our relationship with Hashem and His Torah must be defined by warmth, vitality, and a deep appreciation for the preciousness of every single soul.

Today, show someone else extraordinary warmth and care, remembering that preserving and nurturing a Jewish soul is the highest expression of Hashem's will.